

Juryrapport Steenbergen Stipendium Fotografieprijs 2023

**STEENBERGEN
STIPENDIUM**

Ĩ NDAFFA, or what a picture wants

Ĩ Ndaffa : an invitation to the place where hard matter is reshaped. To transform the inherent resistance of matter. To refuse 'form as a given,' and articulate the shapelessness of senses. To forge a new world out of fire. — Sereer

Een jonge vrouw hurkt eind jaren '80 bij droog gras met een groot boeket bloemen in haar hand, gewikkeld in streepjes papier. Of misschien is het confetti. Misschien is het boeket een cadeau. Ze heeft in ieder geval een verse Jheri Curl in haar, haar waar je uit op kunt maken dat ze wekelijks naar de kapper gaat. De vrouw liet haar khaki groene kokerrok pak met pofmouwen op maat maken. In haar andere hand houdt ze een kaart vast met de afbeelding van een roos erop, waarschijnlijk gekregen van haar minnaar. Maman, zoals ik de vrouw noem, grijnst nu, kijkt in de camera en de sluiters klikt.

Hoe ziet een waardig mensenleven eruit? Daarover schrijf ik in een briefwisseling aan het einde van de zomer van 2022. De Westerse wereld is opgeschud geraakt door de wetenschap dat overstromingen, hittegolven, bestaansonzekerheden en globale pandemieën het niet voor eeuwig zullen overslaan: de neokoloniale erfenis staart ons meer dan ooit in de ogen aan. Geopolitieke instabiliteit is nabij weten we nu, als het Westen blijft weigeren haar neokoloniale balans te herstellen. Ook voor het fotografisch veld kondigt zich daarmee een meer en meer gepolitiseerd landschap aan, een activistisch canon waarmee afgestudeerden geconfronteerd worden.

Wij, consumenten van de hyper beeldcultuur, bespreken onze onmacht vanaf zes uur aan de digitale eettafel, onze groepstherapie buiten diensttijd. We zien dat de telefoon knippert en pingt. Dat bij de burens de krant op de mat valt. Dat onze favoriete artiest een album, t-shirtlijn of parfum uitbrengt tegen de achtergrond van een huilende Congolese, Sudanese en Palestijnse moeder die haar kind verloor. De briefschrijver vraagt zich af hoe we te midden van de wereldse tragedie onze moed kunnen blijven voeden. Ik ben op dat moment net terug van de Dakar Biënnale, waar het thema 'Ĩ Ndaffa' is, sereer voor 'vormgeven'. ĩ Ndaffa is een uitnodiging om uit al het vuur dat ons omringd, een nieuwe wereld te smeden.

Hoe ziet een waardig mensenleven eruit is dezelfde vraag als de vraag: *What do pictures want?* Om de briefschrijver te vertellen over moed, het belangrijkste ingrediënt van een waardig mensenleven, moet ik haar vertellen over foto cultuur en de moed die ik daarin vind. Want als ik denk aan een waardig zwart mensenleven, dan denk ik aan de beelden van jonge Afrikanen uit de vorige eeuw. Hun uitbundige leven werd vanaf de jaren '60 vastgelegd in zwart-wit beelden door de Seydou Keita's, Malick Sidibe's, Mama Casset's en Joseph Moise Agbodjelou's van de wereld. Zij belichaamden het gouden tijdperk van de portretfotografie in West-Afrika. Het laten maken van een portret was het bewijs van iemands kosmopolitische aard, van een wereldburger zijn. Het vertelde ons dat het onderwerp in de grote stad woonde: waar de trein van Bamako naar Dakar vertrok, waar drukke markten werden gehouden, waar mensen films keken in kiosken en op grote schermen, en waar vrouwen de schoonheid van stedelingen bezaten - "Nakei Nairobi" en "À Bamako les femmes sont belles". Kortom, het beschreef, zoals de Malinese filmmaker Manthia Diawara zegt, dat je een modern mens was. De modellen van die tijd, in hun zwart-witte omgeving, kijken recht door de cameralens, vangen onze tijd, en de sluiters klikt.

Intieme revoluties bestaan uit dergelijke snapshots. Een beeld uit die tijd dat er voor mij uitspringt: het portret van een jonge vrouw uit Bamako liggend op een bed, leunend op haar arm, haar gestippelde jurk om haar lichaam gedrapeerd terwijl ze rust op het geruite beddengoed. De jonge vrouw heeft een ogenschijnlijk verveelde uitdrukking op haar gezicht die sindsdien de wereld rondgaat onder de titel "Portrait of a Lady" Fotograaf Seydou Keita noemde het portret Odalisque. Het verwijst naar de negentiende-eeuwse muze die het artistieke genre vertegenwoordigt waarin lichtgekleurde vrouwelijke figuren meestal geheel of gedeeltelijk in liggende positie worden afgebeeld, wegstarend van hun toeschouwer, vaak in de mystiek bedoelde setting van een 'harem.' De Fransen ontleenden het woord Odalisque aan het Turkse odalık, een term die vaak bekritiseerd werd door Edward Said in de context van het oriëntalisme. Zo, door gebruik en hergebruik, kan de Odalisque geïnterpreteerd worden als een hyperafbeelding. Odaliques zijn het soort portretten waardoor het feministische kunstcollectief Guerrilla Girls in 1985 de vraag aan het MET museum stelde: "Moeten vrouwen naakt zijn om in

het museum te komen?" — veel wereldgeschiedenis in één snapshot. Keita's volledig geklede Odalisque heeft kleine sneden op haar voorhoofd en wangen en kijkt recht in de camera, alsof haar verveelde blik ons beschuldigt van opdringerig toekijken. De aanklacht van verveling door een jonge vrouw, tegen de achtergrond van dekolonisatie, een wereld in tumult en een nieuw begin, is een revolutie op zich. 'Het is waar'- vertel ik de briefschrijver, 'dat westerlingen doorgaans niet van dit soort lijden gemaakt zijn. En door een stroom aan informatie over die wereld, nu pas in de diepte van deze wereld leren bestaan. Een waardig mensenleven, is er een die in de diepte van de wereld bestaat en onverbeten pleit voor het recht van anderen daarop. Water kun je niet tellen. Dus wees moedig, anderen zijn je voorgegaan.'

Als fictieauteur en kunstcriticus richt ik me op wat de hedendaagse beeldende kunst en populaire cultuur ons kunnen leren over revoluties. Met een bijzondere interesse voor de gedecentraliseerde blik: intieme weerstand aan de randen van de maatschappij, binnen woonkamers, geperst tussen praatjes, gefluister en gelach dat mensen delen in de wereld over de wereld. Ik schrijf verhalen omdat verhalen me al sinds mijn kindertijd in hun greep hebben gehouden. Dit waren de verhalen van volwassenen verzameld rond zelfgemaakte koffietafels van kartonnen dozen, nippend aan warme flessen Leffe Blond, verdiept in verhitte politieke debatten over vrijheid. Het doel van mijn pen is, net als het doel van een fotograaf, om deze verhalen aan de wereld over te brengen, via kunst.

Net als mijn voorganger, is het eerste jaar waarin ik optreed als voorzitter van het Steenbergen Stipendium een bewogen jaar. Geopolitieke onrust en genocide tekenen onze beeldschermen. De urgentie van deze tijd heeft me als voorzitter van deze fotografieprijs vooruit gedreven, omdat het eens te meer duidelijk maakte wat het belang van beeldtaal is. Het is daarom een eer en een voorrecht om als voorzitter benoemd te zijn van de jury voor de Steenbergen Stipendium Fotografieprijs. Dit juryrapport is gewijd aan het erkennen en belonen van het werk van nieuwe wereldordes smeden, die deze getalenteerde opkomende fotografen en afgestudeerden in de praktijk brengen. Ze helpen ons de wereld om ons heen beter te begrijpen en de toekomst van de fotografie discipline verder vorm te geven door het met een zekere dwingendheid te injecteren.

Samen met de jury kijk ik ernaar uit om de winnaars van dit jaar bekend te maken. We hebben vijf genomineerden geselecteerd die elk op hun eigen manier op de tijdgeest reflecteren. Ze doen ons dromen van een waardig mensenleven. Een artistieke praktijk waar Ñ Ndaffa ons aan herinnert: dat kunstenaars er zijn om de wereld zoals we die kennen, te boetsen tot er een nieuwe wereldorde uit ontstaat.

Uwawe,

Munganyende

Class of 2023, de academies

Kunstwerken en hun afbeeldingen worden sinds jaar en dag zorgvuldig geordend in tentoonstellingen, kunstboeken en leslokalen om betekenisvolle interacties over de wereld te creëren. Toen Felix Thürlemann dit ordenen, tentoonstellen en hergebruiken van beelden, 'hyper afbeeldingen' noemde, bedoelde hij dat een beeld of kunstwerk telkens bij iedere presentatievorm een nieuwe interpretatie krijgt. Wie denkt aan afstudeerders in 2023 moet hier ook aan denken. Op dezelfde manier als foto's een verhaal vertellen in musea, gallerijen en boeken, vertellen ze dat in de bekende memecultuur van vandaag. Hyper afbeeldingen zijn volgens Thürlemann samenvoegingen van beelden en zijn meestal niet permanent beschikbaar. Zo ook Tik-Toks, stories, tweets of verwijderbare posts. De hergebruikte afbeelding is niet nieuw, 'hyper afbeeldingen' spelen al sinds de zeventiende eeuw een cruciale rol in de kunstgeschiedenis. Dat werpt interessante vragen op voor de digitale generatie. Want als verzamelaars, curatoren, kunstenaars en kunsthistorici al sinds de zeventiende eeuw beelden hergebruiken om betekenis te genereren, dan ook een afgestudeerde student fotografie in 2023. Deze cureert, exposeert en herpubliceert continu, via diens beeldscherm.

De hyper afbeelding keert onder de geselecteerde afgestudeerden ook terug: we vinden meervoudigheid en dus hergebruik in het werk van een afgestudeerde die een reeks 23 jarigen portretteerde in hun gedeelde leefomgeving, we selecteren werk dat een memefificatie van de Nederlandse samenleving toont met het haviksoog van een buitenstaander, een andere genomineerde zoekt de duisternis van een ontwikkelruimte op om zichzelf in meerdere versies af te beelden terwijl ze nieuwe aanknopingspunten voor haar persoonlijke verhaal vindt, we worden op een klein krukje gedwongen te kijken naar een animatie die ons uitdaagt om een digitaal wezen als levend genderloos organisme te zien en we worden getuigen van het protest van een fotograaf tegen de koloniale scheiding van een volk. Deze nieuwe generatie fotografen is door engagement getekend. Hun afstudeertijd dwong hen in de diepte van de wereld te bestaan. Het werk van deze afgestudeerden is politiek bevlogen op de manier dat juist kunstenaars dat zo goed kunnen. Men kan niet over Ñ Ndaffa spreken, zonder ook te denken aan de befaamde

woorden van Nina Simone die durfde te stellen dat kunstenaarschap ook een zekere maatschappelijke verantwoordelijkheid in zich draagt. "De plicht van een kunstenaar is om de tijdgeest te weerspiegelen. Hoe kan iemand een kunstenaar zijn en de tijdgeest niet weerspiegelen? We zullen dit land vormgeven en boetseren, of het zal helemaal niet worden gevormd." De uitspraak raakt aan het hart van de bewogen politieke context waarin de afgestudeerden de afsluiting van hun opleiding aangingen.

An artist's duty is to reflect the times. How can one be an artist and not reflect the times? We will shape and mold this country, or it will not be shaped and molded at all.

Of het nu gaat om sociale rechtvaardigheid, klimaatverandering, culturele identiteit of gendergelijkheid. De kunstwerken van deze afgestudeerden dienen als vensters naar de realiteit en als spiegels van de menselijke ervaring. Ze dagen ons uit om na te denken, om te voelen, en om actie te ondernemen.

Opvallend in mijn eerste jaar als juryvoorzitter, was voor mij de collectiviteit waarin die actie werd ondernomen. Bij de KABK sierde het door studenten ingegeven 'cockroach collective' de voorpagina van de afstudeercatalogus, in de plaats van eenduidig werk. Elders op academies, waren studenten erin geïnvesteerd ervoor te zorgen dat het werk van hun medestudenten ook gezien en bekeken werd, ze vielen in bij afwezigheid van een student of deden een goed woordje over medestudenten die bijvoorbeeld net niet hadden mogen afstuderen. Er smeedde zich hier ook een nieuwe schoolorde in, in de geest van de ecosystemen die scholen kunnen zijn.

Het is kortom duidelijk dat deze afgestudeerden niet alleen de tijdgeest weerspiegelen, maar er ook actief aan bijdragen door discussies aan te wakkeren en bewustzijn te creëren. Een nieuw creatief grammatica dus, of **NDAFFA**. Ze herinneren ons eraan dat fotografie niet enkel een esthetisch nut dient, maar ook een krachtig instrument voor verandering is.

Als jury feliciteren we de klas van 2023 om hun artistieke geletterdheid. We moedigen de afgestudeerden aan om door te gaan met het verkennen en verleggen van de grenzen van deze grammatica van de fotografie, met de overtuiging dat hun werk een blijvende impact zal hebben op onze wereld.

De 5 genomineerden

Als jury kwamen we niet zonder discussie tot onze vijf genomineerden, onze keuze van dit jaar is daardoor niet unaniem. Er waren ook dit jaar weer bijzondere uitschieters die vanaf het begin enorm uit wisten te blinken en anderen die conceptueel sterk waren en zodoende respectievelijk individueel favoriet van de juryleden. Op alfabetische volgorde hebben wij als voltallige jury het genoeg de volgende kandidaten voor het Steenbergen Stipendium 2023 bekend te maken:

Aaryan Sinha

This isn't Divide and Conquer

Het werk van Sinha duikt diep in de historische implicaties van de grens die India en Pakistan scheidt. Dat doet Sinha op twee belangrijke manieren. Enerzijds anekdotisch ingegeven, via de verhalen van zijn grootvader 'Op zesjarige leeftijd verloor ik hem, en de enige herinneringen die ik aan hem heb, zijn de verhalen van mijn vader en grootmoeder. Een verhaal dat me bijzonder is bijgebleven, is dat van mijn vader die hem begeleidde naar de Indiase Militaire School, RIMC, waar hij afstudeerde om zich bij het Indiase leger aan te sluiten. Het was een bijeenkomst met zowel Indiase legerfunctionarissen als Pakistaanse. Ze waren opgegroeid, geleerd, gedronken en gegeten samen. Maar na 1947 zouden ze tegenover elkaar staan.' Anderzijds theoretisch ingegeven door kritiek op het koloniale project dat dwars door zijn familiegeschiedenis loopt:

*De grens is wat ons scheidt; het is waar de geschiedenis verweven is.
Dat bepaalt de identiteit van het land waar ik vandaan kom. De haastig
getrokken lijn door de Britten scheidde steden, dorpen en families.*

Prominent in Sinha's presentatie is de afbeelding van een persoon in het midden van een bouwplaats in een bergachtig landschap. De persoon zit onder het stof van gesteente en gebergte en houdt een stuk van het gebergte vast voor zijn gezicht, waardoor deze één wordt met het landschap. Het geheel is afgebeeld tegen een diepe kleur rood, de kleur van het hemd van de persoon die is afgebeeld, de kleur van natte henna, de kleur van

bloedvergiert wellicht. 'Dit is geen verdeel en heers' probeert de impact van een scheiding die 75 jaar geleden plaatsvond te begrijpen op interpersoonlijk en intiem niveau.

Sinha:

De landkaart waar ik mee opgroeide verschilt van de jouwe, verschilt van de landkaart waar pakistanen mee opgroeien, verschilt van de landkaart van mijn grootvader.

Om zijn project te realiseren gebruikt Sinha op een zeer beheerste wijze zijn camera. Om de impact van historische gebeurtenissen op het Indiase landschap en zijn mensen te verkennen, werpt hij licht op de relatie tussen fotografie, kolonialisme en zijn plaats in het verhaal. Het is met name Sinha's beheersing van zijn medium dat de jury opviel. Zijn werk is zowel technisch als conceptueel sterk.

Sinha's werk is naast zijn esthetische rijkdom ook een krachtige herinnering aan de complexe geschiedenis van India en Pakistan en hoe deze twee landen nog steeds worden beïnvloed door de gevolgen van de deling in 1947. Wat Sinha's werk urgent maakt is dat het gaat over de gevolgen van de koloniale erfenissen die vandaag de dag ook elders op de wereld steeds zichtbaarder worden voor het grote publiek. Zijn foto's brengen de schoonheid en het verdriet van deze geschiedenis op indrukwekkende wijze over. Ze nodigen de kijker uit om na te denken over de gevolgen van koloniale overheersing en politieke beslissingen op de levens van gewone mensen. "This isn't Divide and Conquer" herinnert ons eraan dat de geschiedenis nooit ver weg is en dat de gevolgen ervan nog steeds voelbaar zijn in het heden.

Antonia Valentina

A call to anyone

In Antonia Valentina's afstudeerwerk is er een onzichtbare antagonist aanwezig: een gebouw, broedplaats en woonplaats voor studenten, ravers en nachtbrakers. Met haar leeftijdsgenoten als protagonisten in beeld, biedt Antonia Valentina een inzichtelijke snapshot van haar generatie, vergezeld van een tot de verbeelding sprekende publicatie. Haar technische vaardigheden en onderwerp vallen op. Juist vindt de toeschouwer

schoonheid in dit gekozen simplisme. Daarvoor kon ze niet dichterbij huis kijken: voor haar afstudeerwerk verkent ze 23-jarigen in het ACTA-gebouw waarin ze woont. Het ACTA gebouw was vroeger in gebruik voor tandheelkunde studenten aan het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam. Het staat bekend om haar huisfeesten, Inmiddels is deze verhuist naar een gebouw aan de Amsterdamse Zuidas. Dit leegstaande flatgebouw in Slotervaart werd Antonia Valentina's onderwerp van interesse. Ze portretteert hen door gebruik van een oude beeldtechniek waarmee ze een intrigerende mix van verleden en heden creëert, iets wat reflectief is aan het oude gebouw dat door haarzelf en leeftijdsgenoten bewoond wordt.

Antonia Valentina's werk is een levendige en boeiende blik op een jongere generatie en hun ervaringen. Door de keuze van haar onderwerp en haar technische vaardigheden slaagt ze erin om een diepgaand portret te creëren van de jongvolwassenen van vandaag. Haar gebruik van een oude beeldtechniek voegt een interessante laag toe aan haar werk en herinnert ons eraan dat de geschiedenis altijd aanwezig is, ook in het heden. "A call to anyone" is een uitnodiging om na te denken over de stemmen en verhalen van jongeren, en hoe ze onze wereld vormgeven. En wellicht is het ook een kritiek. Want het samenspel van jeugd dat elkaar in het ACTA ontmoet is willekeurig en jong, maar om die reden niet verloren.

Noor Boiten

I carry all the names I'm given

Ik dacht vroeger dat ik wilde opgroeien als een jongen. Ik koos mannelijke avatars bij het spelen van videogames en droeg mijn haar kort. Nu weet ik niet meer wat ik ben of wil zijn.

zegt Boiten over diens afstudeerwerk. Het project van Boiten onderzoekt de vloeibaarheid van gender en online representatie, met behulp van 3D-animatie, film en installatie. Boiten visualiseert deze vloeibaarheid effectief door verschillende verhalen, beeldbronnen en experimentele benaderingen te combineren. Boiten put hiervoor uit Michel Foucault's "Of Other Spaces: Utopias and Heterotopias" een filosofische

verkenning van verschillende soorten ruimtes en hun rol in de samenleving. Foucault introduceerde het concept van "heterotopieën" om ruimtes te beschrijven die in contrast staan tot utopieën. Utopieën zijn geïdealiseerde, perfecte plaatsen die alleen in de verbeelding bestaan, terwijl heterotopieën echte, concrete ruimtes zijn die in de fysieke wereld bestaan maar onze percepties en ideeën over de werkelijkheid uitdagen.

Volgens Boiten speelt ons leven online een steeds belangrijkere rol bij het vormgeven van onze (gender)identiteit. Jonge mensen worden vaak al op jonge leeftijd blootgesteld aan digitale cultuur en een groot deel van hun adolescentenleven speelt zich af op internet. Opgroeien met een medium als internet binnen handbereik gaf Boiten een uniek begrip van dit platform. De taal die op internet wordt gesproken, is als een tweede moedertaal voor Boiten en diens generatie, waardoor het internet veel weg heeft van een digitale uitbreiding van de realiteit. Boiten zet deze digitale ruimte in als diens artistieke grammatica en scheppingskracht:

Mijn fascinatie voor de materialiteit van het digitale netwerk en de onderliggende relatie tussen mensen en afbeeldingen vormen de conceptuele basis van deze drie-delige mixed-media video-installatie. Door elementen van sculptuur, video en animatie te combineren, onderzoek ik de rol van de hedendaagse digitale beeldcultuur en de virtuele ruimte in onze verkenning en begrip van genderidentiteit.

Volgens Foucault kunnen heterotopieën functioneren als plaatsen van afwijking, waar maatschappelijke normen en regels worden opgeschort, of als plaatsen van crisis, waar individuen hun eigen beperkingen en sterfelijkheid confronteren. Dat toont Boiten ons op drie manieren. De installatie van het werk bestaat uit: [1] *Untitled (rooms)* een ruimte int, [2] *Portrait of a JPEG* en [3] *Body Catalog*. Het eerste onderdeel is een sculptuur, die de indruk van een verlaten radioactieve kelder maakt, maar in werkelijkheid bestaat uit 2 hoge platen op een pallet plateau van minder dan twee bij twee meter met een klein krukje in het midden. Hier, op normatief ooghoogte van het krukje is op een klein scherm een video te zien, waarin een JPEG tot leven komt.

Boiten:

Deze metalen video-sculptuur visualiseert mijn onderzoek naar avatars op VR Chat, waarbij avatars onze online representatie en identiteit weerspiegelen, en hoe ze in VR realistische menselijke bewegingen nabootsen. De sculptuur laat de vrijheid zien om online je uiterlijk aan te passen.

Ook opvallend is de JPEG die tot leven komt. Hier spreekt Boiten rechtstreeks tot de verbeelding van de hyperafbeelding: "Onze relatie met afbeeldingen is sterk veranderd door het internet en sociale media. Afbeeldingen worden massaal geproduceerd en verspreid in de digitale ruimte, variërend van hoge tot zeer lage kwaliteit. Het populaire JPEG-formaat heeft een unieke eigenschap: het comprimeert zichzelf bij elke opening, duplicatie of deling om een kleine bestandsgrootte te behouden, wat resulteert in verminderde visuele kwaliteit naarmate het vaker wordt gedeeld. Ondanks de nadruk op resolutie en pixelaantal, vertegenwoordigt elke afbeelding online een uniek offline onderwerp, persoon of idee."

Boiten's werk nodigt ons uit om na te denken over de manieren waarop genderidentiteit wordt geconstrueerd en gepresenteerd in de online wereld. Diens gebruik van 3D-animatie en film creëert een surrealistische en soms verontrustende sfeer die ons uitdaagt om onze eigen percepties en vooroordelen te onderzoeken. "I carry all the names I'm given" herinnert ons eraan dat de online wereld zowel een speelplaats als een strijdtoneel kan zijn voor genderidentiteit en zelfexpressie. De jury prijst de complexiteit en creativiteit in het werk.

Sean Charlton White

Welkom in Nederland - A Visual Study of Western Society Through The Dutch Neoliberal Utopia

Werk dat een meme-ificatie van de Nederlandse samenleving toont met het haviksoog van een buitenstaander, noemden we het eerder. De eigenzinnigheid van die samenleving blijkt minder ondoordringbaar dan we ons bij tijden voorhouden. Het project van de Zwitsers-Britse fotograaf "Welkom in Nederland - A Visual Study of Western Society Through The Dutch Neoliberal Utopia" is een semi-fictieve, satirische

documentaire die de Nederlandse neoliberale utopie verkent en zijn inzichten uitbreidt naar de bredere westerse context. Het project daagt effectief traditionele vormen van documentaire fotografie uit door de grenzen tussen feit en fictie te vervagen, en dit alles terwijl het humor gebruikt om complexe maatschappelijke kwesties aan te snijden. Zijn werk biedt een alternatieve kijk op Nederland en nodigt kijkers uit om hun eigen percepties in twijfel te trekken, zoals we dat kennen van de politieke satire werken van Joan Fontcuberta met 'Sputnik', Duane Michals gebruikt van tekst om ironie uit te beelden en Jef Walls, om zijn grootformaat foto's die complexe scènes nabootsen. Dit laatste, het opblazen en uitvergrooten van origineel beeld, bleek een welkome keuze die White maakte voor zijn presentatie in het museum.

De jury beoordeelt het werk van White als ontzettend scherp, zowel fotografisch als maatschappelijk. White maakt indruk, juist omdat deze scherpte ons ook het concept van de 'buitenstaander' doet bevragen. Het is een prikkelende en provocerende blik op de Nederlandse samenleving en, in een breder perspectief, de westerse wereld. Zijn satirische benadering dwingt ons om na te denken over de idealen en realiteiten van onze maatschappijen. Zijn vermogen om humor te gebruiken om serieuze onderwerpen aan te snijden, maakt zijn werk des te krachtiger. "Welkom in Nederland - A Visual Study of Western Society Through The Dutch Neoliberal Utopia" herinnert ons eraan dat de maatschappij niet altijd is wat ze lijkt en dat het van essentieel belang is om kritisch te blijven kijken, ook of juist als je 'binnenstaat'.

Uedia Ballijn

In Pursuit of Tongo

Ballijn's project "In Pursuit of Tongo" biedt een kleurrijke narratieve wereld die op kunstzinnige wijze de complexiteit en uitdagingen van het wel of niet spreken van je moedertaal uitdrukt. Ze blaast leven in het metaforische en fysieke "Mattenklopper," en weeft dit op levendige wijze in video- en installatiekunst. Door audiofragmenten van haar vader en haar kindertijd toe te voegen, voegt ze diepte toe aan het verhaal. De jury is onder de indruk van de originaliteit van het concept van de "Mattenklopper."

Het werk van Uedia Ballijn nodigt ons uit om na te denken over de betekenis van taal en identiteit, en hoe deze twee met elkaar verweven zijn. In een wereld waar globalisering en migratie steeds vaker voorkomen, staan mensen vaak voor de uitdaging om meerdere talen en culturen te omarmen. "In Pursuit of Tongo" herinnert ons eraan dat onze moedertaal een essentieel onderdeel is van wie we zijn en waar we vandaan komen. Door middel van haar kunstvorm heeft Ballijn een diepgaande en emotionele reis gecreëerd die ons doet nadenken over onze eigen relatie met taal en erfgoed

Winnaar

"In Pursuit of Tongo" van Uedia Ballijn — Een Reis Door Tijd en Ruimte

Als juryvoorzitter van de Steenbergen Stipendium Fotografieprijs 2023 ben ik verheugd om namens de voltallige jury de winnaar van het Steenbergen Stipendium 2023 aan te kondigen: Uedia Ballijn, afgestudeerd aan de Willem de Kooning Academie met haar werk "In Pursuit of Tongo." Met dit fotografie- en beeld installatieproject maakte Ballijn indruk op de jury. De jury was in het bijzonder te spreken over de enorme groei die de fotograaf sinds haar nominatie maakte door haar presentatie keuzes in het museum.

"In Pursuit of Tongo" is een reis door tijd en ruimte, een diepgaande reflectie op zowel de angst als de liefde voor een moedertaal. Uedia Ballijn beschouwt dit werk als een briefwisseling met haar jongere zelf, een reis die ze via beeld en geschrift heeft ondernomen om een nieuw zelf te creëren. Dit nieuwe zelf beweegt zich door een immersieve taalruimte die de kijker uitdaagt om de woorden van Ballijn als het ware op het punt van de tong te vinden. Deze tongen, in de vorm van felgekleurde mattenkloppers gevuld als kussens, liggen verspreid over de donkere ruimte die ze voor de gelegenheid onder leiding van Guinevere Ras ingericht heeft in het Nederlands Fotomuseum Rotterdam.

De kern van "In Pursuit of Tongo" ligt in Ballijns persoonlijke zoektocht naar het overwinnen van haar angst om Sranantongo te spreken. Ze onderzoekt hoe interpersoonlijke invloeden in haar dagelijkse communicatie diepgeworteld zijn in een historische context en biedt ons daarmee een inzicht in hoe de effecten van een koloniale erfenis nog steeds van invloed zijn op onze hedendaagse taal en interacties. Haar reis begint in haar kindertijd, waarin het spreken en schrijven van Nederlands werd opgelegd door haar ouderfiguur. Het onderzoek toont aan hoe negatieve maatschappelijke overtuigingen van een koloniale erfenis doorklinken in sociale ruimten en hoe taal zich daar omheen wikkelt.

Wat dit onbehagen van de tong zo indringend maakt, is dat Ballijn niet alleen haar persoonlijke reis verkent, maar met de fysieke uitbeelding van mattenkloppers parallelen trekt met Winti en zo hulde brengt aan haar voorouders, waardoor ze een diepere laag van betekenis toevoegt aan een anderzijds individueel verhaal. Haar monoloog is zo tegelijkertijd in dialoog met publiek en onderwerp.

Een ander opvallend aspect van "In Pursuit of Tongo" is de metaforische ruimte van stilte en de strijd van Ballijn tegen die stilte. Volgens Ballijn is taal de architectuur van deze ruimte, die ze afbeeldt als een geïsoleerde kamer waar haar gedachten niet langer een eenzame echo zijn, omdat je er naar binnen kunt wandelen. In een aangrijpende video-installatie spreekt ze namens, tegen en voor haar jongere zelf over haar taal onbehagen, iets wat ze lange tijd verborgen heeft gehouden. Deze openhartigheid en kwetsbaarheid in haar werk raken de jury.

Het werk van Uedia Ballijn is niet alleen een verkenning van haar persoonlijke taalkundige identiteit, maar ook een erkenning van haar beperkingen. Zoals de invloedrijke Afro-Amerikaanse cultuurcriticus bell hooks ooit zei: "Het belangrijkste van ons werk - het werk van bevrijding - eist van ons dat we een nieuwe taal creëren, dat we de oppositionele dialoog, de bevrijdende stem vormgeven. Fundamenteel gesproken, spreekt de onderdrukte persoon die van object naar subject is gegaan op een nieuwe manier tot ons. Deze spraak, deze bevrijdende stem, komt pas naar voren wanneer de onderdrukte persoon zelfherstel ervaart."

Met "In Pursuit of Tongo" heeft Uedia Ballijn op bewonderenswaardige wijze een nieuwe taal gecreëerd, niet alleen voor zichzelf, maar voor ons allemaal. Haar werk herinnert ons eraan dat fotografie de kracht heeft om grenzen te doorbreken, complexe kwesties aan te snijden en met intieme evolutie een collectieve revolutie te ontketenen.

Namens de jury van de Steenbergen Stipendium Fotografieprijs 2023 wil ik Uedia Ballijn van harte feliciteren met deze welverdiende erkenning. Haar werk zal ongetwijfeld een blijvende indruk achterlaten als onderdeel van een nieuwe generatie hedendaagse

fotografie. We kijken ernaar uit om meer van haar werk te zien en te ontdekken hoe het onze perceptie van taal, identiteit en geschiedenis verder zal uitdagen en verrijken.

Dank aan alle deelnemers van dit jaar voor hun creativiteit en toewijding aan de kunst van de fotografie. Jullie hebben ons geïnspireerd en herinnert aan de kracht van beeldtaal om de menselijke ervaring te verkennen en te transformeren. We kijken uit naar wat de toekomst in petto heeft voor deze opkomende kunstenaars en de voortdurende evolutie van de fotografie als kunstvorm.

Getekend Munganyende, voorzitter Steenbergen Stipendium 2023

De_Form	Ontwerp huisstijl
Munganyende H��l��ne Christelle	Juryvoorzitter
Juul Hondius	Jurylid
Alexandre Furtado Melville	Jurylid
Etta Meuter	Bestuursvoorzitter
Adèle Koop	Bestuurder

